

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ มหภาค II

(Macroeconomics Theory II)

ภูมิฐาน รังकुณวัฒน์

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 แนวคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์มหภาคของสำนักคลาสสิกและเคนส์.....	2
1.2 ความหมายตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ	4
บทที่ 2 อุปสงค์มวลรวมของสำนักคลาสสิก.....	9
2.1 ทฤษฎีปริมาณเงินและการสร้างเส้นอุปสงค์มวลรวม	10
2.1.1 สมการแลกเปลี่ยน.....	10
2.1.2 ทฤษฎีปริมาณเงินของเคมบริดจ์.....	11
2.2 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก	14
2.2.1 ผลกระทบของเหตุการณ์ไม่คาดฝันที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ และอุปสงค์มวลรวม.....	17
2.2.2 ผลกระทบของนโยบายรัฐบาลที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยดุลยภาพและอุปสงค์มวลรวม	18
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 2	21
บทที่ 3 อุปทานมวลรวมของสำนักคลาสสิก.....	23
3.1 ฟังก์ชันการผลิต	23
3.2 การจ้างงาน.....	26
3.2.1 อุปสงค์แรงงาน	26
3.2.2 อุปทานแรงงาน.....	33
3.3 ผลผลิตดุลยภาพและการจ้างงาน	38
3.4 เส้นอุปทานมวลรวมของสำนักคลาสสิก	41
3.5 การวิเคราะห์ความชันเส้นอุปทานมวลรวม : วิเคราะห์เชิงคณิตศาสตร์	43
3.6 การเคลื่อนของเส้นอุปทานมวลรวมของสำนักคลาสสิก	45
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 3	49

บทที่ 4 ดุลยภาพระบบเศรษฐกิจแบบปิดของสำนักคลาสสิก	51
4.1 ดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจแบบปิด	51
4.2 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงรายจ่ายของรัฐบาลที่มีต่อดุลยภาพตลาดแรงงาน ตลาดเงิน และตลาดผลผลิต	53
4.3 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงภาษีเหมาจ่ายที่มีต่อดุลยภาพตลาดแรงงาน ตลาดเงิน และตลาดผลผลิต	54
4.4 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเงินได้ที่มีต่อดุลยภาพตลาดแรงงาน ตลาดเงิน และตลาดผลผลิต	55
4.5 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินที่มีต่อดุลยภาพตลาดแรงงาน ตลาดเงิน และตลาดผลผลิต	57
4.6 ผลกระทบของการขึ้นราคาน้ำมันที่มีต่อดุลยภาพในตลาดแรงงาน ตลาดเงิน และตลาดผลผลิต	58
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 4	61
บทที่ 5 อุปสงค์มวลรวมของสำนักเคนส์.....	63
5.1 ดุลยภาพในตลาดผลผลิต	64
5.1.1 เงื่อนไขการเกิดดุลยภาพในตลาดผลผลิตของสำนักเคนส์	64
5.1.2 ระดับผลผลิตและอัตราดอกเบี้ยที่ทำให้เกิดดุลยภาพในตลาดผลผลิต	66
5.1.3 เส้น IS	69
5.1.4 ปัจจัยที่กำหนดความชันของเส้น IS	70
5.1.5 ปัจจัยที่ทำให้เส้น IS เคลื่อนทั้งเส้น	75
5.1.6 ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่บนเส้น IS	77
5.2 ดุลยภาพในตลาดเงิน	78
5.2.1 เงื่อนไขการเกิดดุลยภาพในตลาดเงินของสำนักเคนส์	78
5.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยและราคาสินทรัพย์	82
5.2.3 เส้น LM	84
5.2.4 ปัจจัยที่กำหนดความชันของเส้น LM	85
5.2.5 ปัจจัยที่ทำให้เส้น LM เคลื่อนทั้งเส้น	91

5.2.6 ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่บนเส้น LM	93
5.3 ดุลยภาพในตลาดผลผลิตและตลาดเงิน	94
5.4 การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพร่วมกันของตลาดผลผลิตและตลาดเงิน	95
5.4.1 การเคลื่อนทั้งเส้นของเส้น IS	96
5.4.2 การเคลื่อนทั้งเส้นของเส้น LM	96
5.5 ประสิทธิภาพของนโยบายการคลัง	97
5.5.1 ประสิทธิภาพนโยบายการคลังกับความชันเส้น IS	97
5.5.2 ประสิทธิภาพนโยบายการคลังกับความชันเส้น LM	99
5.5.3 การแสดงประสิทธิภาพนโยบายการคลังกับความชันเส้น IS ด้วยคณิตศาสตร์	100
5.5.4 การแสดงประสิทธิภาพนโยบายการคลังกับความชันเส้น LM ด้วยคณิตศาสตร์	102
5.5.5 การแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเงินได้ที่มีต่อการเกิดดุลยภาพ พร้อมกันทั้งตลาดผลผลิตและตลาดเงินด้วยคณิตศาสตร์	104
5.5.6 การแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงภาษีเหมาจ่ายที่มีต่อการเกิดดุลยภาพ พร้อมกันทั้งตลาดผลผลิตและตลาดเงินด้วยคณิตศาสตร์	106
5.5.7 การแสดงผลกระทบของการใช้งบประมาณสมดุลที่มีต่อการเกิดดุลยภาพ พร้อมกันทั้งตลาดผลผลิตและตลาดเงินด้วยคณิตศาสตร์	107
5.6 ประสิทธิภาพของนโยบายการเงิน	108
5.6.1 ประสิทธิภาพนโยบายการเงินกับความชันเส้น IS	108
5.6.2 ประสิทธิภาพนโยบายการเงินกับความชันเส้น LM	109
5.6.3 การแสดงประสิทธิภาพนโยบายการเงินกับความชันเส้น IS ด้วยคณิตศาสตร์	111
5.6.4 การแสดงประสิทธิภาพนโยบายการเงินกับความชันเส้น LM ด้วยคณิตศาสตร์	113
5.7 การดำเนินนโยบายการเงินและการคลังร่วมกัน	114
5.8 การสร้างเส้นอุปสงค์มวลรวมตามแนวคิดของเคนส์	114
5.9 การเคลื่อนของเส้นอุปสงค์มวลรวมของสำนักเคนส์	117
5.9.1 การเปลี่ยนแปลงของเส้นอุปสงค์มวลรวมเมื่อการใช้จ่ายรัฐบาลเพิ่มขึ้น	117
5.9.2 การเปลี่ยนแปลงของเส้นอุปสงค์มวลรวมเมื่อปริมาณเงินเพิ่มขึ้น	118
5.10 การวิเคราะห์เส้นอุปสงค์มวลรวมของสำนักเคนส์ : วิเคราะห์เชิงคณิตศาสตร์	118

5.10.1 การใช้คณิตศาสตร์แสดงความชันของเส้นอุปสงค์มวลรวมของสำนักเคนส์	118
5.10.2 การใช้คณิตศาสตร์แสดงการเปลี่ยนแปลงของเส้นอุปสงค์มวลรวมเมื่อการใช้จ่าย รัฐบาลเปลี่ยนแปลง	120
5.10.3 การใช้คณิตศาสตร์แสดงการเปลี่ยนแปลงของเส้นอุปสงค์มวลรวม เมื่อปริมาณเงินเพิ่มขึ้น	120
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 5	122
บทที่ 6 อุปทานมวลรวมของสำนักเคนส์	125
6.1 อุปสงค์แรงงาน	125
6.2 อุปทานแรงงาน	126
6.3 อุปทานมวลรวมของสำนักเคนส์	126
6.4 การเคลื่อนของเส้นอุปทานมวลรวมของสำนักเคนส์	134
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 6	135
บทที่ 7 ดุลยภาพระบบเศรษฐกิจแบบปิดของสำนักเคนส์	137
7.1 ดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจแบบปิด	137
7.2 การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจแบบปิด	138
7.2.1 ผลกระทบของการเพิ่มรายจ่ายรัฐบาลที่มีต่อดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิด	138
7.2.2 ผลกระทบของการเพิ่มปริมาณเงินที่มีต่อดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิด	140
7.2.3 ผลกระทบของการเพิ่มราคาน้ำมันที่มีต่อดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิด	142
7.2.4 ผลกระทบของการลดลงในการลงทุนอย่างรุนแรงที่มีต่อดุลยภาพในระบบ เศรษฐกิจแบบปิด	144
7.2.5 ผลกระทบของการเพิ่มปริมาณเงินในช่วงที่เศรษฐกิจเกิดกับดักสภาพคล่องที่มีต่อ ดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิด	146
7.2.6 ผลกระทบของการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐบาลที่มีต่อดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิด ตามแนวคิดของสำนักคลาสสิก	147
7.2.7 ผลกระทบของการเพิ่มปริมาณเงินที่มีต่อดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบปิดตาม แนวคิดของสำนักคลาสสิก	149

7.3 เปรียบเทียบแนวคิดการวิเคราะห์เศรษฐกิจแบบปิดของสำนักคลาสสิกและเคนส์	151
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 7	153
บทที่ 8 ดุลยภาพระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	155
8.1 ดุลการชำระเงิน	156
8.2 ปัจจัยที่กำหนดตัวแปรในดุลการชำระเงิน	157
8.2.1 ปัจจัยที่กำหนดมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงหรือปริมาณการสินค้าส่งออก (x)	158
8.2.2 ปัจจัยที่กำหนดรายจ่ายจากการนำเข้าที่แท้จริงหรือปริมาณสินค้านำเข้า (m)	158
8.2.3 ปัจจัยที่กำหนดเงินทุนเคลื่อนย้ายออกสุทธิไปต่างประเทศ (F)	159
8.2.4 ปัจจัยที่กำหนดเงินโอนสุทธิไปต่างประเทศของภาคเอกชน (R_f)	159
8.3 ดุลยภาพของตลาดผลผลิตในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	159
8.3.1 เงื่อนไขการเกิดดุลยภาพในตลาดผลผลิตกรณีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	160
8.3.2 เส้น IS กรณีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	161
8.3.3 ปัจจัยที่ทำให้เส้น IS กรณีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดเคลื่อนทั้งเส้น	163
8.4 ดุลยภาพของตลาดเงินในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	165
8.5 ดุลยภาพภายนอก	168
8.5.1 เงื่อนไขการเกิดดุลยภาพภายนอก	168
8.5.2 เส้น BP	170
8.5.3 ปัจจัยที่กำหนดความชันของเส้น BP	171
8.5.4 ปัจจัยที่ทำให้เส้น BP เคลื่อนทั้งเส้น	176
8.5.5 ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่บนเส้น BP	186
8.6 ดุลยภาพภายในและดุลชำระเงิน	187
8.7 การปรับตัวเพื่อให้เข้าสู่ดุลยภาพภายในและภายนอก	188
8.7.1 กรณีอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบคงที่	189
8.7.2 กรณีอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบเคลื่อนไหวเสรี	193
8.8 ผลกระทบของการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	195
8.8.1 กรณีระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่	196
8.8.2 กรณีระบบอัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวเสรี	200

แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 8	205
บทที่ 9 การว่างงานและเงินเฟ้อ : เส้นโค้งฟิลลิปส์	209
9.1 เส้นโค้งฟิลลิปส์ในระยะสั้น.....	209
9.2 การว่างงานและการคาดการณ์ระดับราคาสินค้า	212
9.3 ค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน ราคาสินค้า และผลผลิตภาพการผลิต.....	213
9.4 เส้นโค้งฟิลลิปส์ในระยะยาว	216
9.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นโค้งฟิลลิปส์ในระยะสั้นและระยะยาว.....	217
9.6 ผลกระทบของนโยบายการเงินต่อเส้นโค้งฟิลลิปส์ในระยะสั้นและระยะยาว	219
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 9	220
บทที่ 10 ทฤษฎีการบริโภค.....	221
10.1 ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ : สมมติฐานรายได้สมบูรณ์.....	221
10.2 ทฤษฎีการบริโภคที่มีพื้นฐานมาจากวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค.....	223
10.2.1 ทฤษฎีการบริโภคของ Mondigliani และคณะ : สมมติฐานวัฏจักรชีวิต	228
10.2.2 ทฤษฎีการบริโภคของ Friedman : สมมติฐานรายได้ถาวร.....	232
10.2.3 ทฤษฎีการบริโภคของ Duesenberry : สมมติฐานรายได้โดยเปรียบเทียบ	234
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 10	238
บทที่ 11 ทฤษฎีการลงทุน	239
11.1 อัตราผลตอบแทนภายในและเส้นอุปสงค์การลงทุนของระบบเศรษฐกิจ	239
11.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์การลงทุนกับการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (หลักตัวเร่ง)	243
11.3 การวิเคราะห์การลงทุน : การอธิบายจากแนวคิดเศรษฐศาสตร์จุลภาค	245
แบบฝึกหัดทบทวน บทที่ 11	249
ภาคผนวก.....	251
ภาคผนวก 3 ก : ทบทวนวิธีการทำ Total Differential	253
ภาคผนวก 5 ก : วิธีพิสูจน์สูตรตัวคูณรายจ่ายรัฐบาล	254
ภาคผนวก 5 ข : วิธีพิสูจน์สูตรสมการที่ (5.28).....	255

ภาคผนวก 5 ค : วิธีพิสูจน์สูตรตัวคูณงบประมาณสมดุล.....	256
ภาคผนวก 5 ง : พิสูจน์สูตรผลของการเพิ่มปริมาณเงินที่มีต่อผลผลิต (หรือรายได้).....	257
บรรณานุกรม	259
ประวัติผู้เขียน	261